

Kriisien kautta kohti liittovaltiota

KREIKAN asiat ovat pahemman kerran sekaisin. Syypäinä pidetään kreikkalaisia itseään. Maan tiedetään valehdelleen taloudellisesta tilanteestaan vuosikaudet.

Konkurssin partaalle itsensä ajanut maa tarvitsee taloudellista tukea Euroopan unionilta, joka onkin valmiina myöntämään sille peräti 110 miljardia euroa. Samalla Kreikka on pantu tiukkaan valvontaan. Sen on säästettävä kolmessa vuodessa 30 miljardia euroa, joten veroja joudutaan korottamaan ja eläkkeitä leikkaamaan.

Unionin on yhdessä kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n kanssa sopinut massiivisesta 750 miljardin summasta, jolla tuetaan koko euroaluetta mahdollisen suuremman kriisin ehkäisemiseksi.

Ripeiden toimien ansiosta kriisi saataaneen aisoihin eikä se – toivottavasti – leviä muihin Etelä-Euroopan maihin. Vielä

tilanne ei tosin ole ohi, vaan euro on alkanut valuuttana heikentyä.

Kreikan valtion korkeakorkoiset velat ovat muodostaneet 123 prosenttia maan bruttokansantuotteesta. EU-sopimuksen mukaan velkaa saa olla korkeintaan 60 prosenttia.

Sovitun raja-arvon ovat tosin rikkoneet muutkin. Saksassa valtionvelan määrä on 74 prosenttia. Myös esimerkiksi Japanilla on velkaa 203 prosenttia BKT:stä. Saksalla on kuitenkin huikeat vientitulot, Kreikalla ei. Japanikin selviää, koska se on ottanut velkansa kotimaasta ja silläkin on vientituloja.

EUROOPAN unionin komissio on nyt esittänyt, että se alkaisi tarkistaa jäsenvaltioidensa budjetit ennen kuin ne hyväksytään maiden parlamenteissa.

Komission voimakas rooli kriisin hoi-

dossa on monien mielestä askel kohti liittovaltiota. Unionin uusi perussopimuskin on juuri ehditty hyväksyä. Kehitys merkitsisi, että Suomikin lopulta muuttuisi yhteisen Euroopan osavaltioksi.

EU:n historiaa silmäilemällä huomaa selvästi, että suunta on ollut kohti tiiviimpää yhteistyötä. Voi jopa sanoa, että ilman jarrumiehiä liittovaltiomuotoinen unioni olisi jo syntynyt.

Yksi jarrumiehistä on ollut Iso-Britannia, jolle yhteys Atlantin taa on ollut eurooppalaisiteitä tärkeämpi. Ranskan presidentin **Charles de Gaullen** arvellaan aikanaan estäneen Britannian jäsenyyden juuri tästä syystä.

Britannia ei ole halunnut vierelleen mahtavaa, yhtenäistä Eurooppaa. Tämä on ollut brittien johtajuus jo 1600-luvun lopulta lähtien.

Saarivaltio pyrki torjumaan ensin Ranskan ylivalian ja myöhemmin Saksan hegemonian muodostamalla liittokuntia niitä vastaan. Seuraukset olivat veriset, ja lopulta Britannian imperiumi menehtyi itsekin.

Saarelleen kutistunut Britannia on yhä skeptinen Euroopan unionin suhteen ja siksi siinä mukana vain toisella jalalla.

HISTORIOITSIJANA tarkastelen Euroopan unionia kehityskulkuna historiallisella jatkumolla. Vaikka historiantutkija ei saisi ennustaa, jatkumon pohjalta näyttää siltä, että liittovaltio joka tapauksessa josakin vaiheessa syntyy.

Siihen on syynä taloudellinen kilpailutilanne Yhdysvaltojen ja nousevan Kiinan kanssa. Ilman tiiviimpää unionia Eurooppa ei selviydy tulevassa maailmassa. Jäsenvaltiot ovat yksinään liian heikkoja.

Suurista linjoista kirjoittaminen ei suomalaisen nykyhistorioitsijoiden keskuudessa ole muotia. Laajoja synteesejä välttää virheiden ja kritiikin pelossa. Toisaalta suuret kertomukset ovat työläitä ja vaikeita hahmottaa ilman suurta lukeneisuutta.

Itse olen suosinut suuriakin linjoja. Hyvä muisti ja yleistietämys ovat olleet avuksi. Koska en ole missään virassa, olen ollut vapaa kirjoittamaan – ilman metodia tarkkaakin tarkemmin vahtivaa ja auktoriteetistaan kiinni pitävää professoria tai kirjoitusvirheitä nuuskivaa dosenttia.

Toisaalta historianopetus on humanistista. Jos aikoo kirjoittaa tekniikan, lääketieteen tai kemian historiasta, taito on pitkälti opeteltavakin itse.

Pekka T. Heikura

Pekka T. Heikura

Pekka T. Heikura on historiantutkija ja vapaa toimittaja, joka avustaa säännöllisesti *Kemia*-lehteä.

Emilia Heikura